

Toivon pedagogiikan johtamisen työkalupakki

Tervetuloa hyödyntämään

Toivon pedagogiikan johtamisen työkalupakkia!

Toivon pedagogiikka näkyy opiskelijoiden arjessa, mutta sen taustalla ovat lukiokoulutuksen työyhteisöjen yhteiset käytännöt, rakenteet ja johtaminen. Näiden kehittämiseen Toivon pedagogiikan johtamisen työkalupakki tarjoaa ideoita.

Yhdessä kehitetty johtamisen tueksi

Tämä työkalupakki on koottu osana Toivon pedagogiikan johtamisen kehittämistyötä lukuvuonna 2025-2026. Sen suunnitteluun ovat osallistuneet Helsingin lukioiden rehtorit, virka-apulaisrehtorit, opiskeluhuollon johto sekä Toivon pedagogiikan avainammattilaiset. Työskentelyn aikana nousi esiin joukko käytännön tarpeita, joihin tämä materiaali tarjoaa välineitä.

Työkalupakin tarkoituksena on tukea lukiokoulutuksen esihenkilöitä toivon pedagogiikan johtamisessa. Samalla se tarjoaa

keinoja yhteisen keskustelun, oppimisen ja kehittämisen tueksi koko työyhteisölle.

Testaa, sovela ja jaa kokemukset

Työkaluja saa soveltaa vapaasti. Voitte hyödyntää niitä sellaisenaan, muokata omaan tilanteeseenne sopiviksi tai käyttää niitä uusien toimintatapojen ideoinnin lähtökohtana. Tämä ei ole valmis malli kaikkeen, vaan kokoelma yhdessä kehitettyjä avauksia.

Parhaiten tämä työkalupakki onnistuu tehtävässään, jos se auttaa lukiokoulutuksen esihenkilöitä löytämään oman tavan johtaa toivon pedagogiikkaa!

Eli testaa, sovela, kehitä uutta – ja muista jakaa kokemukset myös kollegoille!

Materiaali on toteutettu osana
Työsuojelurahaston tukemaa
kehittämishanketta

Työsuojelurahasto
Arbetskyddsfonden
The Finnish Work Environment Fund

Materiaalin ovat yhteiskehittämistyön
pohjalta rakentaneet

Elina Aaltolainen (Milestone Coaching & Consulting),

elina.aaltolainen@milestone.fi

Anna Savonen (Milestone/Ethics Agency), anna@ethicsagency.fi

Helsinki

Työkalupakin sisältö

Jokaisen työkalun ohjeessa on kuvattu seuraavat sisällöt:

Miksi? – Työkalun tavoite

Milloin ja mitä tarvitset? – Ehdotus käyttötilanteesta ja tarvittavat valmistelut

Kenelle? – Osallistujat ja roolit

Näin toteutat – Ohje toteutukseen fasilitaattorille/työkalun hyödyntäjälle

Työkalu	Työkalun idea	Osallistujat
1. Toivon pedagogiikan johtamisen klinikka	Rehtorien vertaistyyökalu. Käsitellään yhdessä ajankohtainen johtamisen teema ja sparrataan toisia.	Rehtorit ja virka-apulaisrehtorit
2. Toivon pedagogiikan kompassi	Muodostetaan yhteinen tilannekuva toivon pedagogiikan toteutumisesta ja laaditaan yhteinen kehittämislupaus.	Koko lukion henkilöstö
3. Toivon pedagogiikan kompassin kalibrointi	Arvioidaan kehittämislupauksen toteutumista, tunnistetaan vaikutuksia ja opitaan seuraavaa kehittämissierrosta varten.	Johtoryhmä, Toivon pedagogiikan avainammattilaiset, opiskeluhuolto
4. Toivon tiekartta	Tunnistetaan toivon pedagogiikan vahvuudet, aukkokohtat ja seuraavat askeleet toiminta-alueittain.	Koko lukion henkilöstö tai johtoryhmä ja avainammattilaiset
5. Toivon pedagogin peili	Kahdenkeskinen keskustelutyökalu: tunnistetaan opettajan vahvuuksia ja sovitaan kehittämistavoite.	Opettaja ja esihenkilö
5. Toivon pedagoginen kahvila	Aineryhmän yhteinen ideointihetki: jaetaan toimivia käytäntöjä ja sovitaan kokeiluista yhden jakson ajaksi	Aineryhmän opettajat
6. Toivon tyyppi	Koko yhteisön tunnustus, jossa opiskelijat ja henkilöstö nostavat esiin toivoa rakentavia	Koko lukioyhteisö

Työkalut

1. Toivon pedagogiikan johtamisen klinikka
2. Toivon pedagogiikan kompassi
3. Toivon pedagogiikan kompassin kalibrointi
4. Toivon tiekartta
4. Toivon pedagogin peili
5. Toivon pedagoginen kahvila
6. Toivon tyyppi

Toivon pedagogiikan johtamisen klinikka

Miksi?

Työkalun avulla

- Tuetaan lukiokoulutuksen esihenkilöiden omaa työssä jaksamista, ammatillista kasvua ja toivoa
- Yhtenäistetään johtamisajattelua
- Siirretään lukioden välillä tietoa toivon pedagogiikan johtamisen käytäntöjen toimivuudesta

Kenelle?

- Rehtorit ja virka-apulaisrehtorit
- Toteutus pienryhmissä, joissa kaikki osallistuvat keskusteluun ja yhdellä lisäksi fasilitointivastuu

Milloin ja mitä tarvitset?

- Hyödynnetään osana rehtorikokousta
- Etukäteen hyvä varata klinikalle aikaa n. 45min: esimerkiksi tiedonantoasioita voidaan silloin hoitaa sähköisellä viestinnällä, jotta keskusteluun jää aikaa
- Päätös ryhmäjaosta: voidaan tehdä etukäteen tai paikan päällä. Voitte pitää samat klinikkaryhmät koko lukuvuoden ajan tai vaihtaa kokoonpanoja aika ajoin.
- Luodaan etukäteen rehtorien yhteinen jaettu Toivon pedagogiikan johtamisen klinikka –dokumentti

Näin toteutat

1. Kokoa pienryhmät

Jakaantukaa 3-4 hengen pienryhmiin. Valitkaa ryhmälle fasilitaattori, joka huolehtii aikataulusta ja kirjaa keskustelun keskeiset havainnot koko rehtoriryhmän yhteiseen dokumenttiin.

2. Nosta esiin toivon pedagogiikan johtamisen arjen asia

Jokainen osallistuja esittelee lyhyesti yhden toivon pedagogiikan johtamiseen liittyvän ajankohtaisen arjen asian omasta koulustaan.

- Esiteltävä johtamisen teema voi olla haaste, onnistuminen, havainto, kokeilu, palaute...
- Asia voi liittyä esimerkiksi henkilöstön sitoutumiseen, yhteisten käytäntöjen juurtumiseen, yhteisöllisyyteen, opiskelijoiden hyvinvointiin tai muutoksen johtamiseen.

3. Tutkikaa asiaa yhdessä

Auttakaa asian esittäjää pohtimalla:

- Mitä asian taustalla saattaa olla?
- Mitä tilanteesta jo tiedetään?
- Mitä on jo kokeiltu tai opittu?
- Mitä tästä voisi oppia myös muissa lukioissa?
- Missä asiassa tarvitaan muutosta, vahvistamista tai jatkokehittämistä: rakenteissa, toimintatavoissa, yhteistyössä vai johtamisessa?

4. Tunnistakaa seuraavat askeleet

Ideoikaa yhdessä konkreettisia seuraavia askeleita, joita asian esittäjä voisi kokeilla tai viedä eteenpäin omassa koulussaan.

Kirjatkaa yhteiseen klinikkadokumenttiin:

- Asian kuvaus
- Keskeiset havainnot keskustelusta
- Ryhmän tarjoamat ideat tai ratkaisuehdotukset
- 1–3 seuraavaa askelta
- Kuka vie asiaa eteenpäin ja miten

5. Palatkaa asiaan myöhemmin

Sopikaa yhdessä, milloin asiaan on tarkoituksenmukaista palata: esim. seuraavassa rehtorikokouksessa tai myöhemmin.

Kun asiaan palataan, keskustelkaa:

- Mitä tehtiin tai kokeiltiin?
- Mitä havaittiin?
- Mikä toimi hyvin?
- Mitä opittiin?
- Mitä kannattaa jatkaa, muuttaa tai laajentaa?

Kirjatkaa myös nämä havainnot samaan dokumenttiin. Näin rehtoriryhmälle rakentuu vähitellen yhteinen oppimispankki toivon pedagogiikan johtamisen käytännöistä, kokeiluista ja ratkaisuista.

Toivon pedagogiikan kompassi

Miksi?

Työkalun avulla

- muodostetaan henkilöstölle yhteinen tilannekuva toivon pedagogiikan toteutumisesta
- tunnistetaan työyhteisön vahvuuksia ja kehittämiskohteita
- valitaan yhteiset kehittämisen painopisteet
- sovitaan konkreettisista seuraavista askelista

Kenelle?

- Koko lukion henkilöstö
- Fasilitaattorina toimii rehtori, johtoryhmä tai toivon pedagogiikan avainammattilaiset
- Työskentely tapahtuu pienryhmissä ja yhteisessä keskustelussa
- Miettikää etukäteen pienryhmien kokoonpanot: monipuoliset ryhmät tuottavat usein rikkaampaa keskustelua

Milloin ja mitä tarvitset?

- Hyödynnetään esim. VESO-päivässä, lukuvuoden suunnittelupäivässä, yhteisessä kehittämisiltapäivässä – varataan 90min aikaa
- Ajankohta kannattaa valita niin, että tuloksia voidaan hyödyntää lukuvuoden kehittämistyössä
- Valmistellaan yhteinen alusta arviointien kokoamiseen (esim. Forms, Mentimeter, Padlet tai fläppitaulu)
- Lisämahdollisuus: voitte halutessanne ohjeistaa osallistujat tutustumaan etukäteen Toivon pedagogiikan keskustelunavauksia – digimateriaaliin, jotta kaikilla on jaettu taustaymmärrys toivon pedagogiikasta

Näin toteutat

1. Muodostakaa yhteinen tilannekuva (30min)

- Jakautukaa pienryhmiin.
- Arvioikaa seuraavan sivun väittämät asteikolla 1-5: 1 = toteutuu erittäin heikosti, 5 = toteutuu erittäin hyvin
- Kirjatkaa (tähän toimii ihan kynä + paperi) jokaisesta väittämästä:
 - ryhmän yhteinen arvio
 - yksi perustelu arviolle

2. Tehkää tulokset näkyviksi (10min)

- Viekää kaikkien ryhmien arviot (1-5 asteikolla) yhteiselle alustalle (Forms, Mentimeter, Padlet; etukäteen luotu – esim. Mentimeter visualisoi vastausten hajonnan)

Facilitaattori voi sanoittaa havaintoja:

- missä arviot ovat samansuuntaisia, missä eroavat
- mitkä työyhteisön vahvuuksia, missä kehittämisen tarvetta

3. Keskustelkaa pienryhmissä havainnoista (20min)

Keskustelukysymykset pienryhmiin:

- Mitkä tulokset yllättävät?
- Mistä olemme erityisen ylpeitä?
- Missä näkyy eniten kehittämispotentiaalia?
- Mikä selittää mahdollisia näkemyseroja?

4. Valitkaa kehittämiskohteet (15min)

Muodostakaa arvioinnin perusteella lista mahdollisista kehittämisteemoista.

- Jokainen osallistuja saa esimerkiksi kolme ääntä.
- Äänestyskysymys: ”Mihin teemaan panostaminen vahvistaisi opiskelijoiden toivoa kaikkein eniten juuri meidän lukiossamme?”

→ Valitkaa keskustelun ja äänestyksen perusteella 1–2 tärkeintä kehittämiskohdetta.

5. Laatikaa toivon pedagogiikan kehittämislupaus (15min)

Muotoilkaa yhteinen kehittämislupaus.

- Täydentäkää esimerkiksi lause: *Seuraavan lukuvuoden aikana vahvistamme _____, jotta _____.*
- Sopikaa lisäksi:
 - mitä konkreettisia tekoja tämä edellyttää
 - missä opiskelijat huomaavat muutoksen
 - kuka tai ketkä vastaavat etenemisen seurannasta
- Kirjatkaa kehittämislupaus näkyvästi osaksi koulun yhteistä kehittämistyötä. Se voidaan esim. liittää osaksi lukuvuosisuunnitelmaa.

BONUS: Jos haluatte syventää ja konkretisoida työskentelyä, voitte yhdistää tähän Toivon tiekartta – työskentelyn (työkalu 4)

Arviointiväittämät

Antakaa arvio sen perusteella, miten väittämän kuvaama toiminta toteutuu tyypillisesti lukiossanne. Tarkoituksena ei ole arvioida yksittäisiä henkilöitä tai poikkeustilanteita, vaan muodostaa yhteinen näkemys koulun arjen toimintakulttuurista. Väittämät on jaoteltu kuvaamaan toivon pedagogiikan toiminta-alueiden toteutumista.

Niihin vastataan laatutyöstä tutulla asteikolla:

1=toteutuu erittäin heikosti

2=toteutuu heikosti

3=toteutuu kohtalaisesti

4=toteutuu hyvin

5=toteutuu erittäin hyvin

Paikallinen painotus

Rehtori voi oman harkintansa perusteella tai yhdessä johtoryhmän ja Toivon pedagogiikan avainammattilaisten kanssa korvata kustakin toiminta-alueesta yhden väittämän koulun omaan kehittämisteemaan liittyvällä väittämällä.

Lisäosa laatutyöhön

Arviointiväittämät on rakennettu niin, että ne täydentävät laatutyön väittämiä. Jatkossa voidaan harkita näiden väittämien integroimista laatutyökaluun.

Toivo opetuksessa

- Annamme opiskelijoille mahdollisuuksia vaikuttaa omaan oppimiseensa.
- Autamme opiskelijoita tunnistamaan omia vahvuuksiaan.
- Teemme opetuksessa näkyväksi erilaisia reittejä kohti opiskelijoille tärkeitä tavoitteita.

Toivon yhteisö

- Hyödynnämme opiskelijoiden näkemyksiä toimintamme kehittämisessä.
- Luomme aktiivisesti tilanteita, joissa opiskelijat tutustuvat toisiinsa ja toimivat yhdessä.
- Vahvistamme opiskelijoiden kokemusta siitä, että he kuuluvat lukioyhteisöön.

Toivon verkostot

- Teemme opiskelijoille näkyväksi koulun ulkopuolisia mahdollisuuksia, yhteisöjä ja toimijoita.
- Hyödynnämme oppilaitoksen ulkopuolisia yhteistyökumppaneita opiskelijoiden tukena.
- Autamme opiskelijoita löytämään ihmisiä ja yhteisöjä, joilta he voivat saada tukea.

Ammattilaisten toivo

- Tuemme työyhteisössä henkilöstön ammatillista oppimista.
- Käymme työyhteisössä avointa keskustelua myös vaikeista asioista.
- Teemme näkyväksi onnistumisia ja edistymistä työyhteisössämme.

Toivon pedagogiikan kompassin kalibrointi

Miksi?

Työkalun avulla

- arvioidaan, miten lukuvuoden alussa sovittu kehittämislupaus toteutui
- tunnistetaan kehittämistyön vaikutuksia opiskelijoihin, henkilöstöön ja toimintakulttuuriin
- opitaan onnistumisista ja keskeneräisistä asioista
- suunnataan seuraavia kehittämisaskelia

Kenelle?

Osallistujina:

- Johtoryhmä
- Toivon pedagogiikan avainammattilaiset
- Opiskeluhuollon edustus
- Tarvittaessa opiskelijoiden edustus

Valitaan osallistujista:

- Fasilitaattori
- Kirjaaja

Milloin ja mitä tarvitset?

- Hyödynnetään lukuvuoden lopussa tai seuraavan lukuvuoden suunnittelun yhteydessä
- Varataan keskusteluun noin 60 minuuttia
- Kootaan näkyville:
 - lukuvuoden alussa laadittu kehittämislupaus
 - sovitut toimenpiteet
 - mahdolliset palautteet, kyselyt, havainnot tai muu seuranta-aineisto
- + voi kutsua mukaan henkilöitä, jotka ovat olleet mukana kehittämistyön toteuttamisessa

Näin toteutat

1. Palatkaa kehittämislupaukseen (10 min)

- Lukekaa yhdessä ääneen:
 - Kehittämislupaus
 - sovitut toimenpiteet
 - tavoitellut vaikutukset
- Palauttakaa mieleen
 - Mitä tavoittelimme?
 - Mitä halusimme opiskelijoiden ja henkilöstön kokevan tai tekevän toisin?

2. Arvioikaa toteutuminen (10 min)

- Antakaa yhteinen arvio asteikolla 1–5.
- 1 = ei juuri edennyt
2 = eteni vähän
3 = eteni osittain
4 = eteni hyvin
5 = toteutui hyvin ja näkyi arjessa
- Kirjatkaa myös lyhyt perustelu arviolle.

3. Tarkastelkaa vaikutuksia (20 min)

Keskustelkaa yhdessä:

- Mitä konkreettisesti teimme?
 - Missä muutos näkyi opiskelijoille? Entä henkilöstölle?
 - Mitkä havainnot kertovat onnistumisesta?
 - Mikä vahvisti opiskelijoiden tai henkilöstön toivoa?
 - Mikä jäi vielä kesken?
- Kirjatkaa tärkeimmät havainnot.

4. Tunnistakaa opit (15–20 min)

Pohtikaa yhdessä:

- Mikä toimi erityisen hyvin? Mikä tuki onnistumista?
 - Mikä ei toiminut odotetulla tavalla?
 - Mitä tekisimme seuraavalla kerralla toisin?
 - Mitä käytäntöjä kannattaa jatkaa tai laajentaa?
- Kirjatkaa 1–3 tärkeintä oppia.

+ Jakakaa yhteenveto henkilöstölle

Sisällyttäkää yhteenvetoon

- kehittämislupaus
- toteutuminen
- tärkeimmät havainnot
- 1–3 keskeistä oppia
- seuraavat askeleet

Toivon tiekartta

Miksi?

Työkalun avulla

- konkretisoidaan, mitä toivon pedagogiikka tarkoittaa oman lukion arjessa
- tunnistetaan toivon pedagogiikan vahvuudet, aukkokohtat ja seuraavat kehittämisaskeleet
- jäsennetään kehittämistä toivon pedagogiikan toiminta-alueiden kautta
- laaditaan konkreettisia suunnitelmia seuraavalle lukuvuodelle tai lukukaudelle

Kenelle?

Työkalu voidaan toteuttaa joko

- koko lukion henkilöstön yhteisenä työskentelynä, esimerkiksi VESO-päivässä, suunnitteluiltpäivässä tai muussa yhteisessä kehittämisajassa
- koulun johtoryhmän ja koulun omien toivon pedagogiikan avainammattilaisten yhteisessä kokouksessa

Fasilitaattorina toimii rehtori, johtoryhmän jäsen tai Toivon pedagogiikan avainammattilainen.

Milloin ja mitä tarvitset?

- Työskentely kannattaa toteuttaa lukuvuoden suunnittelun yhteydessä tai kun muutoin halutaan kirkastaa TP:n kehittämisaskeleita.
- Varaa aikaa noin 60–90 minuuttia.
- Tarvitset:
- [Toivon tiekartta -työpohjat](#), yhden työpohjan jokaiselle ryhmälle, kyniä

Huom! Tämän työskentelyn voi toteuttaa Toivon pedagogiikan kompassi –työskentelyn yhteydessä (Työkalu 2) tai itsenäisenä.

Näin toteutat

1. Johdata työskentelyyn

- Kerro osallistujille, että työskentelyn tavoitteena on tunnistaa, missä lukio on jo hyvällä tiellä toivon pedagogiikan toteuttamisessa, missä tarvitaan uusia avauksia ja millaisia konkreettisia seuraavia askeleita valitaan.

Työpohjat rakentuvat kolmen kysymyksen ympärille:

- Olemme jo hyvällä tiellä: Mitkä meillä jo käytössä olevat rakenteet ja toimintatavat toteuttavat tätä toivon pedagogiikan toiminta-aluetta?
- Pitäisi avata uusia polkuja: Missä reitti katkeaa tai jää ohueksi? Mitä meidän pitäisi rakentaa lisää?
- Matkareitti: Mitkä ovat konkreettiset askeleet, joilla vahvistamme tätä toiminta-aluetta?

2. Jakautukaa ryhmiin

- Jakakaa osallistujat pienryhmiin. Jokainen ryhmä käsittelee yhtä toivon pedagogiikan toiminta-aluetta:
 - Toivo opetuksessa
 - Toivon yhteisö
 - Toivon verkostot
 - Ammattilaisten toivo
- Jos osallistujia on paljon ja ryhmiä muodostuu enemmän kuin neljä, useampi ryhmä voi käsitellä samaa toiminta-aluetta.

3. Täyttäkää tiekarttatyöpohjat

- Ohjeista ryhmät keskustelemaan ensin työpohjan alussa kuvatusta toiminta-alueesta. Sen jälkeen ryhmä täyttää työpohjan kolme osiota.
- Kannusta ryhmiä kirjaamaan mahdollisimman konkreettisia havaintoja ja toimenpiteitä. Hyvä matkareitti vastaa kysymyksiin: mitä tehdään, kuka vie asiaa eteenpäin ja millä aikataululla.

4. Jakakaa ryhmien tuotokset

- Lopuksi jokainen ryhmä esittelee oman työskentelynsä tulokset muille.
- Esittelyssä voi käyttää seuraavaa rakennetta:
 - tärkein vahvuus tällä toiminta-alueella
 - tärkein aukkokohta tai kehittämisen paikka
 - 1–3 konkreettista seuraavaa askelta

→ Fasilitaattori kokoaa näkyviin yhteiset havainnot

5. Sopikaa jatkotyöstä

- Jos työskentely on toteutettu koko henkilöstön kanssa, koulun johtoryhmä kerää tiekarttatyöpohjat ja käsittelee ne seuraavassa kokouksessaan.
- Johtoryhmän tehtävänä on päättää:
 - mitkä ideat viedään eteenpäin
 - mitkä asiat kytketään lukuvuosisuunnitteluun tai koulun muuhun kehittämistyöhön
 - kuka vastaa etenemisestä
 - milloin etenemiseen palataan

Jos työskentely toteutetaan johtoryhmässä, sopikaa jo työskentelyn lopussa vastuuhenkilöt ja seuraava tarkastelupiste.

Toivon pedagogin peili

Miksi?

Työkalun avulla

- tehdään näkyväksi opettajan vahvuuksia toivon pedagogiikan toteuttajana
- tunnistetaan yksi ammatillisen kasvun seuraava askel: oma kehittämistavoite
- vahvistetaan opettajan toimijuutta ja ammatillista toivoa

Kenelle?

- Opettaja
- Rehtori tai esihenkilö keskustelun fasilitaattorina

Milloin ja mitä tarvitset?

- Kahdenkeskisessä keskustelussa, esim. onnistumiskeskustelussa

Näin toteutat

1. Tunnistakaa vahvuudet

- Käykää yhdessä läpi seuraavat tutkitusti tärkeät sosio-pedagogiset* käytännöt:
 - Oppimisen taitojen harjoittelu
 - Monipuoliset ja osallistavat opetusmenetelmät
 - Opettaja–opiskelija-suhteen vahvistaminen
 - Opiskelijoiden vertaisvuorovaikutuksen tukeminen
 - Rauhoittumisen ja keskittymisen taitojen harjoittelu
 - Yhteisöllisen toimintakulttuurin rakentaminen
 - Liikkumisen hyödyntäminen koulupäivän aikana
 - Tunne-, vuorovaikutus- ja ongelmanratkaisutaitojen harjoittelu
 - Toivon ja tulevaisuususkon vahvistaminen
- Pyydä opettajaa pohtimaan: missä näistä koet olevasi vahvimmillasi? → Valitkaa yhdessä 1-2 vahvuutta.

2. Tunnistakaa kehittämismahdollisuudet

Pyydä opettajaa pohtimaan:

- Missä osa-alueessa haluaisit kehittyä seuraavaksi?
- Mikä toisi eniten hyötyä opiskelijoillesi?

3. Valitkaa henkilökohtainen kehittämistavoite

Valitkaa yksi kehittämistavoite seuraavalle lukuvuodelle tai muulle valitsemallenne ajanjaksolle. Valinnan lähtökohtana on opettajan oma motivaatio ja opiskelijoiden tarpeet.

Toivon pedagoginen kahvila

Miksi?

Työkalun avulla

- tuodaan toivon pedagogiikka osaksi opetuksen suunnittelua
- jaetaan aineryhmän kesken käytäntöjä
- kokeillaan uusia tapoja vahvistaa opiskelijoiden toimijuutta, hyvinvointia tai tulevaisuususkoa
- opitaan yhdessä kokeiluista

Kenelle?

- Saman aineryhmän opettajat – isot aineryhmät voivat jakautua useampaan pienryhmään
- Yksi keskustelun vetäjä ja kirjaaja

Milloin ja mitä tarvitset?

- Toteutetaan ennen jaksoa (kerran tai kaksi lukuvuonna), kesto n. 45min
- Jokainen osallistuja valmistautuu pohtimalla omia tulevan jakson kurssejaan

Näin toteutat

1. Valitkaa yhteinen teema

- Sopikaa, keskitytäänkö tällä kertaa:
 - Toimijuutta ja osallisuutta vahvistavaan pedagogiseen menetelmään vai
 - Hyvinvointia tukeva käytäntöön.
- Valitkaa yksi teema yhteiseen työskentelyyn.

2. Jakakaa kokemuksia ja ideoita

Keskustelkaa:

- **Jos teemana on pedagoginen menetelmä:**
 - Mitkä pedagogiset menetelmät ovat vahvistaneet opiskelijoiden aktiivista osallistumista ka toimijuutta oppitunneilla?
 - Mitä toimivia käytäntöjä voisimme hyödyntää enemmän? Tai mitä uusia testata?
- **Jos teemana on hyvinvointia tukeva käytäntö:**
 - Mitkä käytännöt ovat tukeneet opiskelijoiden jaksamista, yhteisöllisyyttä ja tulevaisuususkoa
 - Mitä toimivia käytäntöjä voisimme hyödyntää enemmän? Tai mitä uutta testata?

→ Kirjatkaa parhaat ideat näkyviin.

3. Valitkaa kokeiltava käytäntö

Jokainen opettaja valitsee tulevalle jaksolle yhden pedagogisen kokeilun ja yhden hyvinvointia tukevan käytännön, joita hän kokeilee omassa opetuksessaan.

+ Palatkaa oppeihin, kun aineryhmä on seuraavan kerran koolla.

Toivon tyyppi

Miksi?

Työkalun avulla

- tehdään näkyväksi toivoa vahvistavia tekoja kouluyhteisössä
- vahvistetaan arvostavaa ihmiskäsitystä heijastavaa kulttuuria
- annetaan opiskelijoille mahdollisuus vaikuttaa ja tunnistaa hyvää ympärillään
- nostetaan esiin ihmisiä, jotka omalla toiminnallaan rakentavat toivoa yhteisössä

Kenelle?

- Osallistujana koko lukioyhteisö
- Ehdotuksia voivat tehdä opiskelijat, henkilöstö ja muut kouluyhteisön jäsenet
- Toivon pedagogiikan avainammattilaiset toimivat valintaryhmänä

Milloin ja mitä tarvitset?

- Toteutetaan koulun oman valinnan mukaan esimerkiksi kerran jaksossa, lukukaudessa tai lukuvuodessa
- Varataan näkyvä paikka ehdotusten keräämiselle (esim. ehdotuslaatikko, sähköinen lomake tai molemmat)
- Sovitaan etukäteen aikataulu ehdotusten keräämiselle ja tunnustuksen julkistamiselle
- Valmistellaan pieni symbolinen tunnustus tai muistaminen

Näin toteutat

1. Kutsukaa yhteisö etsimään Toivon tyyppiä

Kertokaa koko kouluyhteisölle, että nyt etsitään Toivon tyyppiä. Toivon tyyppi on henkilö, joka esimerkiksi:

- saa muut tuntemaan itsensä tervetulleiksi ja arvostetuiksi
- kannustaa ja tukee muita
- vahvistaa uskoa omiin mahdollisuuksiin ja tulevaisuuteen
- rakentaa hyvää ilmapiiriä ja yhteisöllisyyttä
- tekee arjessa pieniä tekoja, joilla on suuri merkitys muille

→ Voitte myös keksiä omat, teidän lukiolle sopivat Toivon tyyppin kriteerit.

2. Kerätkää ehdotukset

- Kerätkää ehdotuksia sovitun ajan, esimerkiksi 1–2 viikon ajan.
- Toivon tyyppi voi ehdottaa ketä tahansa kouluyhteisön jäsentä:
 - opiskelijaa
 - opettajaa
 - rehtoria
 - opiskeluhuollon työntekijää
 - koulunkäynnin tai hallinnon henkilöstöä
 - yhteistyökumppania tai muuta koulun arjessa mukana olevaa henkilöä

3. Valitkaa Toivon tyyppi

Toivon pedagogiikan avainammattilaiset käyvät ehdotukset läpi. Valitkaa 1–2 henkilöä, joiden toiminta on erityisen hyvin ilmentänyt Toivon pedagogiikan periaatteita.

4. Julkistakaa tunnustus

Julkistakaa Toivon tyyppi esimerkiksi:

- aamunavauksessa
- yhteisessä tilaisuudessa
- henkilöstö- tai opiskelijatapahtumassa
- koulun viestintäkanavissa

Kertokaa myös valinnan perustelut.

Palkintona voi olla esimerkiksi:

- kunniakirja
- Toivon tyyppi -kiertopalkinto
- kirja tai muu pieni muistaminen
- mahdollisuus ehdottaa seuraavan kierroksen teemaa tai kehittämiskohdetta

5. Tehkää hyvä näkyväksi

Kiittäkää kaikkia ehdotettuja henkilöitä ja nostakaa esiin ehdotuksissa kuvattuja tekoja. Näin huomio kohdistuu yksittäisen palkinnon lisäksi siihen, millaiset teot rakentavat toivoa kouluyhteisössä.